

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Plaats/datum:
Utrecht, 26 januari 2022

Onderwerp:
Aandachtspunten PO-Raad voor uitwerking plannen coalitieakkoord

Geachte heer Wiersma,

Van harte gefeliciteerd met uw benoeming als minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs. De PO-Raad kijkt uit naar een prettige samenwerking met u bij het realiseren van onze gezamenlijke ambitie: goed onderwijs voor ieder kind.

Het is goed om te zien dat het nieuwe kabinet hiervoor serieuze investeringen heeft aangekondigd, in onder meer personeel, onderwijskwaliteit en gelijke kansen. Daarmee erkent het de structurele problemen in het primair onderwijs en het belang van duurzame oplossingen hiervoor. Vanzelfsprekend is de PO-Raad graag bereid haar verantwoordelijkheid te nemen om met het nieuwe kabinet, en de rest van de sector, aan de slag te gaan met de uitwerking van de aangekondigde plannen. In het bijzonder als het gaat om het ontwerp van het masterplan voor de verbetering van onderwijskwaliteit. We hebben hier veel ideeën over en zijn ervan overtuigd dat deze maatschappelijke opgave alleen gerealiseerd kan worden door een ragfijn samenspel tussen overheid, schoolbesturen, schoolleiders en leraren, met onderling vertrouwen in elkaar.

Vooruitlopend daarop brengen we hieronder enkele punten onder uw aandacht:

Zonder voldoende personeel geen succesvolle uitvoering plannen

Een succesvolle uitvoering van de plannen staat of valt met voldoende personeel. Het nieuwe kabinet heeft hier weliswaar oog voor, blijktens de aangekondigde maatregelen, met name als het gaat om het dichten van de loonkloof tussen po en vo. Maar we weten ook dat hiermee het personeelstekort nog niet is opgelost in de komende jaren. Het aantrekkelijker maken van het lerarenberoep vergt namelijk een langdurige en integrale aanpak. Bij de uitvoering van de plannen moet daarom telkens worden getoetst of die haalbaar zijn gegeven het personeelstekort en of ze geen ongewenste neveneffecten met zich meebrengen (zie arbeidsmarkttoelage en vercommercialisering). Daarnaast vraagt dit om een samenhangende arbeidsmarktstrategie, waarin een antwoord wordt gegeven op de vraag hoe we de komende jaren omgaan met het gebrek aan personeel en hoe we dit anders kunnen organiseren. Het faciliteren van betere regionale samenwerking tussen scholen/schoolbesturen is wat ons betreft onderdeel van die aanpak.

Heldere einddoelen

Bij alle plannen, in het bijzonder het 'masterplan' voor verbetering van de onderwijskwaliteit, moeten in gezamenlijkheid met de sector vooraf heldere en haalbare einddoelen worden geformuleerd. Zo niet, dan zullen wellicht duizend bloemen bloeien,

maar is de kans op teleurstellende effecten erg groot. Zie ook de bezwaren die de Algemene Rekenkamer in dat kader heeft geuit over de opzet van het Nationaal Programma Onderwijs.

Zorg voor een basisvoorziening voor álle kinderen van 0 tot en met 12 jaar

Het kabinet investeert fors in een kansrijke start voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar door kinderopvang tot 95% te vergoeden. Hiermee wordt een belangrijk impuls gegeven aan structurele verbetering van de samenwerking tussen, en mogelijke integratie van, kinderopvang en onderwijs. Maar met het richten van deze maatregel op alleen wérkende ouders worden vooral economische en emancipatoire doelen nagestreefd. Dit is een gemiste kans en werkt segregatie in de hand. Om te zorgen voor een kansrijke start voor ieder kind moet er een algemeen toegankelijke basisvoorziening voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar komen. Samen met een brede benadering en goede invulling van de rijke schooldag kan hiermee echt werk worden gemaakt van kansengelijkheid.

Aanpak schoolgebouwen nodig

Het is teleurstellend dat er in het coalitieakkoord niets staat over de aanpak van schoolgebouwen, terwijl het Interdepartementaal Beleidsonderzoek Onderwijshuisvesting de noodzaak van investeringen hierin zo duidelijk aantoont. Om onderwijskwaliteit te kunnen verbeteren en kansengelijkheid te faciliteren moet de basis op orde zijn en daarbij horen functionele, toegankelijke en duurzame schoolgebouwen met een goed en gezond leer- en werkklimaat. De huidige aandacht voor het belang van ventilatie op scholen is terecht. In veel gebouwen is er echter meer nodig dan een quick fix. Daarom roepen we u op om deze aandacht te verbreden naar een structurele, integrale aanpak van slechte schoolgebouwen.

Governance en verantwoording moeten aansluiten op onderwijspraktijk

De hierboven geschetste inhoudelijke aandachtspunten benadrukken wat de PO-Raad betreft het belang van het op bovenschools niveau organiseren van efficiënte ondersteuning. Zodat scholen zich zoveel mogelijk kunnen richten op het primaire proces. Samenwerking en solidariteit tussen scholen zijn hiervoor essentieel; denk aan het bovenschools delen van een rekenspecialist of een gezamenlijke vervangingspool. De gedachte om investeringen vaker volgens de zogenaamde werkdruk middelensystematiek te verdelen kan daarmee op gespannen voet staan. Wij steunen de ambitie om middelen zoveel mogelijk in de klas te laten belanden, maar de governance en verantwoording moeten passen bij de onderwijspraktijk. Daarbij staan wij voor goede samenspraak met de medezeggenschap.

De PO-Raad wenst u alle succes bij het verwezenlijken van uw ambities en kijkt uit naar een prettige samenwerking.

Met vriendelijke groet,

 A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'F. Weima'.

Freddy Weima
Voorzitter PO-Raad